

શિક્ષણ અને સમાજ
કલ્યાણ કેન્દ્રનું
માસિક મુખ પત્ર

વર્ષ : ૧૬

અંક : ૧૨

દુનિયા બદલવાનું રહેવા દો

જુના જમાનાની વાત છે. એક સમૃદ્ધ પ્રદેશમાં રાજા રાજ કરતો હતો. એક વખત ફરતા - ફરતા રાજા તેના દેશમાં દૂર દૂર નીકળી ગયો.

દેશમાં ફરીને મહેલમાં પાછા આવ્યા બાદ તેણે ફરિયાદ કરી કે તેના પગમાં ચાલી ચાલીને છાલા પડી ગયા છે અને ખૂબ જ દુઃખાવો થાય છે. કારણ કે તેણે જિંદગીમાં આટલી લાંબી મંજીલ પહેલી વખત કાપેલી અને જે રોડ ઉપરથી તેઓ પસાર થયા તે ખૂબ જ ખાડા ખડીયાવાળો ધૂળીયો અને પથરાળ હતો. એટલે આવીને તેણે હુકમ કર્યો કે સમગ્ર દેશના તમામ રોડ લેઘર - ચામડાથી કવર કરવામાં આવે. હકીકતમાં આવું કરવા માટે હજારો પશુઓના ચામડાની જરૂરિયાત અને લાખો રૂપિયાનો ખર્ચ થાય તેમ હતો.

આવું ફરમાન સાંભળી તેને રાજ દરબારના એક ડાહ્યા માણસે રાજાને સૂચન કર્યું, "હે રાજન, આમ કરવાથી ખોટો ખર્ચ થશે. તેના બદલે તમે જ ચામડાનો એક નાનો ટુકડો કાપીને તમારા પગને ઢાંકી લો (બૂટ) તો કેવું રહેશે."

રાજાને ખૂબ આશ્ચર્ય સાથે આનંદ થયો અને તેણે આ સૂચનને કબૂલ કરીને પોતાના બૂટ બનાવવાનો આદેશ આપ્યો.

હકીકતમાં આ નાની કહાની આપણને મોટો બોધપાઠ આપી જાય છે. "આ દુનિયાને જો સ્વર્ગ જેવી બનાવવી હોય તો પહેલા તમારે બદલવું પડશે... દુનિયાએ નહિ."

આપણી ચામડી સૂર્યપ્રકાશમાંથી વિટામીન 'ડી' કેવી રીતે બનાવે છે?

ચામડી આપણા શરીરનું રક્ષણ કરવા માટેનો મુખ્ય અવયવ છે. તે ઘણા અન્ય કામ પણ કરે છે. ચામડી સૂર્યપ્રકાશમાંથી વિટામીન 'ડી' બનાવીને લોહીમાં ભેળવે છે. આ પ્રક્રિયા કેવી રીતે થાય છે. તે પણ જાણવા જેવું છે. ચામડીના કોષોમાં હાઈડ્રોકોલોસ્ટીરોલ નામનું તત્વ હોય છે. સૂર્યપ્રકાશમાંના અલ્ટ્રાવાયોલેટ કિરણો સાથે આ દ્રવ્ય પ્રક્રિયા કરે છે અને વિટામીન 'ડી' બની લોહીમાં ભળે છે. બપોરે સૂર્યપ્રકાશ તીવ્ર હોય છે અને તેમાં અલ્ટ્રાવાયોલેટ કિરણો પણ વધુ હોય છે. વધુ પડતા અલ્ટ્રાવાયોલેટ કિરણો ચામડી અને આંખોને નુકશાન કરે છે. એટલે વિટામીન 'ડી' મેળવવા માટે સવારનો હુંફાળો તડકો વધુ ઉપયોગી છે.

પ્રિય વાચક મિત્રો,

ટપક માટે આપ સહયોગ રાશિ મોકલી શકો છો. ટપકને મોકલવામાં આવનાર આ રકમ ચેક અથવા ડ્રાફ્ટથી શિક્ષણ અને સમાજ કલ્યાણ કેન્દ્રના નામે મોકલવા વિનંતી છે. આપની આસપાસ બનતા બનાવો કે જે બીજા લોકો માટે અનુકરણીય હોય તેની વિગતો ટપકને મોકલી શકો છો. તેથી અન્ય લોકો તે વિશે માહિતગાર થશે.

— ટપક ટીમ

વિદ્યા માનવીના સંસ્કાર સિંચન માટે ચાવીરૂપ છે.

ઈ—ખેતબજાર

ખેડૂતો પોતાના ખેતઉત્પાદનોને રાષ્ટ્રીય ઈ—માર્કેટ સર્વિસ દ્વારા પણ વેચી શકે છે. આ એક એવી સર્વિસ છે કે તેમાં કોમ્પ્યુટર, ટેબ્લેટ કે મોબાઈલ દ્વારા વેચાણ થઈ શકે છે. આ સર્વિસમાં ખેડૂતોએ પહેલા નોંધણી કરાવવાની હોય છે. ત્યારબાદ તેને એક પાસવર્ડ આપવામાં આવે છે આ સર્વિસથી ખેડૂતોને બજારભાવ શું ચાલે છે તેના મેસેજ મળતા રહે છે. અને જો ખેડૂતોને આ ભાવ અનુકુળ હોય તો તેઓ હા મેસેજમાં આપે તો તેનો માલ વેચાય જાય અને ખેડૂતના બેન્ક ખાતાની વિગત નોંધણી વખતે આપવામાં આવેલ હોય જેથી પૈસા તેના ખાતામાં જમાં થઈ જાય આ રીતે સરળતાથી ખેડૂત પોતાના માલ બજારમાં પોતાના અનુકુળ ભાવે અને પોતાની અનુકુળતાના સમયમાં વેચી શકે તેના માટે તેને કોઈ ચિંતા કરવાની કે કોઈ દલાલ કે વચેટીયાઓ સાથે માથાકુંટ કરવાની જરૂર રહેતી નથી.

જે વસ્તુનું ઉત્પાદન કર્યું છે તેનું મહત્તમ વળતર મળવું જ જોઈએ, એ ઉત્પાદન પછી દેશમાં વેચીએ કે પરદેશમાં આ બન્ને વિશેની માહિતી આપણી પાસે હોવી જરૂરી છે. બાસમતી ચોખા, ખાંડ, ઘઉં, તેલ વગેરેની નિકાસ સરકારી કોર્પોરેશન, ખાનગી એજન્સીઓ, પબ્લીક પ્રાઈવેટ કોર્પોરેશન, એસોસીએશનો,

વેપારીઓ કરતા હોય છે. જેને આપણો માલ વેચવા માંગીએ છીએ તે સાચું છે કે બોગસ તેની ખાતરી કરવી જરૂરી છે. આ માટે ડીએનબી નંબરથી માહિતી મળી રહે છે અને આપણે માલ વેચવો કે નહીં તેનો નિર્ણય લઈ શકીએ છીએ.

ફાર્મર્સ પ્રોડ્યુસર ઓર્ગનાઈઝેશન (એફપીઓ) સાથે સંકળાયેલ કાર્યકરો માટે તા. ૧૭ તથા ૧૮ ડીસેમ્બરના રોજ કચ્છ જયોતી ટ્રસ્ટ ખાતે ખેત બજાર તથા નાણાકીય બાબતો માટે ઉત્પન્ન થતી તકો બાબતે એક વર્કશોપ યોજાઈ હતી. જેમાં ઉપરોક્ત બાબતો ઉપરાંત કૃષિ વ્યાપારનું ભવિષ્ય, નેશનલ કોમોડીટી એન્ડ ડેરીવેટીવ એક્સચેન્જ — એનસીડીએક્સમાં ખેડૂતોના જોડાણ, એક્સપોર્ટ માર્કેટ, ફોરવર્ડ માર્કેટ જેવી બાબતો વિશે જાણકારી આપવામાં આવી હતી. આ વર્કશોપમાં વિષય નિષ્ણાંત તરીકે એનસીડીએક્સના ઉપપ્રમુખ મનિષભાઈ ત્રિપાઠી, નિકાસ વિષયના સલાહકાર અને નિષ્ણાંત ઉદયભાઈ પંડ્યા તથા તરૂણભાઈ હાજર રહ્યા હતા.

ખેડૂતોને પોતાના ઉત્પાદનનું સીધું બજાર મળે અને તેઓને સારા ભાવો મળી રહે અને પોતાના ઉત્પાદનને વેચવા માટે તેમણે કોઈ દલાલ કે વચેટીયાઓની જરૂર ન પડે. ભાવ નીચા હોય તો ખેડૂતોને પોતાના માલનું વેચાણ ન કરવું હોય તો સંગ્રહના વિકલ્પો ચર્ચામાં લીધા હતા.

એકાંતમાં જાત સાથે વાતો કરવી એટલે પ્રાર્થના.

મહિલાને પગભર કરતી મહિલા

એક સામાન્ય ભારતીય ઘર જેવું જ બધું હતું, ઘરની અંદર એક રૂમમાંથી અવાજ આવતો હતો. કોઈ અંગ્રેજીના સ્પેલિંગ ગોખી રહ્યું હતું અને વચ્ચે વચ્ચે તામિલ ભાષામાં શબ્દોના અર્થ પણ સમજાવાતા હતા. અંદર નજર કરતા જ અંતરસ્પર્શી દ્રશ્ય નજરે ચડ્યું. ઘરની કામવાળી મીનાના હાથમાં પેન હતી અને નજર નોટબુક પર, એની શેઠાણી ગીતા એને ભણાવતી હતી. ગીતા કહે છે કે, 'રોજ જ્યારે મીના બધું, કામ પુરુ કરી લે, પછી અમે સાથે બેસીને ભણીએ છીએ.' મીના પોતાની વાત કહે છે, મારા પરિવારજનોનું માનવું હતું કે માત્ર છોકરાઓને જ ભણાવવા જોઈએ. હું અને મારી બહેન છઠ્ઠા ધોરણમાં હતા, ત્યારે અમને સ્કુલમાંથી ઉઠાવી લીધા. મારો ભાઈ હવે એન્જિનિયર બનવાની તૈયારીમાં છે.

ગીતાની યોજના એવી છે કે અંગ્રેજી અને ગણિતનું પાયાનું શિક્ષણ આપ્યા પછી એ મીનાને વિજ્ઞાન, ઇતિહાસ અને ભૂગોળ જેવા બીજા વિષયો પણ ભણાવશે, જેથી મીના પોતાનું સપનું સાકાર કરી શકે એ કહે છે. એને સુશિક્ષિત બનવામાં એક ડગલું આગળ વધવામાં હું મદદરૂપ થઈ શકીશ.

આ એક જ કિસ્સો છે, એવું નથી. ચેન્નઈમાં આવી અનેક મીના છે. 'ઈચ વન ટીચ વન' એટલે કે દરેક વ્યક્તિ એક વ્યક્તિને ભણાવે આ

વિચાર અનેક વ્યક્તિઓનું જીવન બદલવાની ક્ષમતા ધરાવે છે. મીના કહે છે, 'એક દિવસ હું મહોલ્લામાં પાણીની ટેન્કરની રાહ જોતી જોતી હું એ દિવસનો પાઠ યાદ કરતી હતી, ત્યારે મારી એક બહેનપણીએ પુછ્યું કે હું શું કરૂ છું? મે જ્યારે એને મારા અભ્યાસ વિશે વાત કરી, તો ખબર પડી કે એ પણ પોતાની શેઠાણી પાસેથી વાંચતા લખતાં શીખી રહી છે. ધીરે ધીરે અમને ખબર પડી કે અમારી માફક અનેક મહિલાઓ આ રીતે શિક્ષણ મેળવી રહી છે.

અલબત્ત, આ માર્ગમાં ઓછી અડચણો ન હોતી. એક દિવસ બપોરના સમયે મીનાનો પતિ માત્ર એટલું કહેવા આવ્યો કે પોતાની પત્ની ભણે એ પસંદ નથી.

પહેલા તો એણે મને પુછ્યું કે મીના ઘરે પહોંચતા મોડું કેમ થાય છે? મે જ્યારે એને કહ્યું કે એ મારી પાસેથી ભણતા શીખે છે ત્યારે એણે તરત પુછ્યું કે એથી શું થશે ? મીનાના મતે, પતિએ એની મજાક ઉડાવતા કહ્યું હતું કે એનો વિચાર ભણીગણીને મેડમ બનવાનો તો નથી ને ? તે પછી એ હોમવર્ક પણ ગીતાના ઘરે જ કરવા લાગી અને સતત ધ્યાન રાખતી કે એના પતિને આનો ખ્યાલ ન આવે. સમય વીતવા સાથે એનું વલણ બદલાયું. મીના હવે વાંચી—લખી શકે છે અને નાના—મોટા સરવાળા—બાદબાકી પણ કરે છે. એના પતિને પણ ખ્યાલ આવ્યો કે પરિવાર માટે પણ મીના ભણેલી હોય એ સારૂ છે.

સુંદરતા પામતા પહેલાં સુંદર બનવું પડે છે.

શાળા વિકાસ આયોજન

ભારતમાં નીતી ઘડવૈયાઓ, આયોજકો અને શિક્ષણ ક્ષેત્રના વ્યવસાયિકો માટે સરકારી શિક્ષણ પદ્ધતિની કાર્યક્ષમતા સુધારવાનું કાર્ય પડકારરૂપ બની રહ્યું છે. સ્વતંત્રતાથી આજ સુધી સામાન્ય નાગરીકોના બાળકોને ગુણવત્તાભર્યું શિક્ષણ આપવાના ઘણા પ્રયત્નો થયા છે. પરંતુ કોઈ સફળતા મળી નથી. ભારતીય શાળા શિક્ષણ પદ્ધતિમાં ઘણાં સ્તરો છે. શિક્ષણ મેળવવાની બાબતમાં સમાન તકો આપવાની વાતો કરવામાં આવે છે. પોતાના બાળકોના શિક્ષણ પાછળ નોંધપાત્ર ખર્ચ કરી શકતો ભારતનો શ્રીમંત વર્ગ બાળકોને મોઢી ખાનગી શાળાઓમાં મોકલે છે. પરંતુ મોટા ભાગના નાગરીકો માટે બિલકુલ સુસજ્જ નહીં એવી અને ભાગ્યે જ કાર્યરત એવી સરકારી શાળાઓ જ એકમાત્ર વિકલ્પ છે. સમાજમાં પ્રવર્તતી સામાજિક અને આર્થિક અસમાનતા શાળા શિક્ષણ મેળવવામાં પણ દેખાય છે. સરકારી શિક્ષણ પદ્ધતિ વિષમતાઓથી ભરેલી છે. એક તરફ આપણે એક શિક્ષક ધરાવતી ઈમારત વિનાની, વિવિધ કક્ષાઓના વિદ્યાર્થીઓને સાથે ભણાવતી એજ્યુકેશન ગેરંટી સ્કીમ શાળાઓ ચલાવીએ છીએ. જ્યારે બીજી તરફ સારૂ એવું નાણા ભંડોળ ધરાવતા કેન્દ્રીય વિદ્યાલયો અને નવોદય વિદ્યાલયો છે કે જે કેન્દ્ર સરકારના કર્મચારીઓ તેમજ ગ્રામીણ

શ્રીમંતોના બાળકોને શિક્ષણ પુરૂ પાડે છે. વિકેન્દ્રિત આયોજન અને શાળાના વ્યવસ્થાપન પર ભાર મુકીને આ ભણવાના અધિકારનો કાયદો સરકારી શાળાના શિક્ષણનું ચિત્ર બદલવાની પણ તક પુરી પડે છે. આ કાયદા અંતર્ગત સ્થાનિક સરકારી તંત્ર તેમજ વાલીઓ અને વિદ્યાર્થીઓની બનેલી શાળા વ્યવસ્થાપન સમિતીને મહત્વની ભુમિકા અને જવાબદારી સોંપવામાં આવ્યા છે. શાળાના નકશાંકન અને સુક્ષ્મ સ્તરીય આયોજનના સાધન વડે શાળા વિકાસ યોજના બનાવવાની એક મહત્વની જવાબદારી તેમને આપવામાં આવી છે. આ એક મહત્વની જોગવાઈ છે. તે લાંબે ગાળે શાળાની કાર્યક્ષમતા વધારવામાં મદદરૂપ થશે. શાળાની વ્યવસ્થાની સંપૂર્ણ સુધારણા માટે એક યોગ્ય આંતરમાળખુ તેમજ પુરતી સંખ્યામાં લાયકાત ધરાવતા શિક્ષકો ખુબ જરૂરી છે. પરંતુ જ્યાં સુધી શાળાનું વ્યવસ્થાપન સુધારવામાં ન આવે ત્યાં સુધી ખાસ ઉદ્દેશો સિધ્ધ ન થાય જ્યારે વ્યવસ્થા પોતે ખોરવાઈ રહી હોય અને વર્તમાન કટોકટીમાંથી બહાર આવવા માટે જરૂરી જોમ જ તેની અંદર ન હોય ત્યારે સમુદાય બદલાવ માટેના ઉર્જા અને જુસ્સો બહારથી જ પ્રેરવા રહ્યા. વિશ્વ ભરમાં સુવ્યવસ્થિત અને સક્રિય સ્થાનિક સમુદાયે પોતાની શાળાનો હવાલો ખુદ સંભાળીને શાળાઓની કાર્ય પદ્ધતિમાં નોંધપાત્ર સુધારો

વિચાર અને વાણી થકી મનુષ્ય ઓળખાય છે.

લાવ્યાના ઘણાં ઉદાહરણો છે. આપણા દેશમાં ઘણા હિસ્સાઓમાં સ્વયં સેવી સંસ્થાઓની મદદ વડે સમુદાયે શાળાની સતત થતી પડતીની પ્રક્રિયાને ઉલટાવી શક્યા છે. આ માટે તેમણે પ્રથમ તો શાળાઓ સાથે એક હકારાત્મક સંબંધ વિકસાવ્યો. અને ત્યારબાદ શાળાઓમાં અને તેમાંએ ખાસ કરીને શિક્ષકોમાં જોવા મળતા નિરાશાવાદને પાળ્યો છે.

પોતાના બાળકોને ગુણવત્તા ભર્યું શિક્ષણ આપવાના આયોજનમાં સમુદાયની મદદરૂપ થતું આવું એક સાધન શાળાનું નકશાંકન અને સુક્ષ્મ સ્તરીય આયોજન છે. તેમાં વર્ણવેલી પ્રક્રિયાઓ સમુદાયની ભાગીદારી અને તેને સક્ષમ બનાવવામાં મદદરૂપ થશે. અમેરીકન ઈન્ડિયા ફાઉન્ડેશન દ્વારા પ્રેરીત લોક ઝુંબેશ અને લર્નીંગ એન્ડ માઈગ્રેશન પ્રોગ્રામ (લેમ્પ) જેવા કાર્યક્રમો થકી શાળા વિકાસ માટે સમુદાય આધારીત આયોજનની પ્રક્રિયા દરમિયાન સમય પસાર થવાની સાથે સાથે આ પદ્ધતિઓ અને સાધનો વિકસ્યા છે. તેમજ તેમાં સુધારો થતો રહ્યો છે. જેના ભાગ રૂપે અમરેલી જીલ્લાના બાબરા તાલુકામાં ૪૫ જેટલા ગામોમાં લોકો સાથે આ પ્રક્રિયા ચાલી છે. એસએસકેકેની ૧૧ ગામની શાળા વ્યવસ્થાપન સમિતીઓ સાથે રહી વિદ્યાર્થીઓ, સ્થાનિક સમુદાય અને શાળાના સંચાલકોને સામેલ કરી આ વર્ષે શાળા વિકાસ આયોજન બનાવવાનો પ્રયાસ કર્યો છે.

વિશ્વાસ

દરેક વ્યક્તિના હર એક 'શ્વાસ' મા 'વિશ્વાસ' નો વાસ હોય છે આમ વિશ્વાસ એ મનુષ્યના આત્મામાં વાસ કરે છે. તેથી તેનું બીજું નામ આત્મવિશ્વાસ છે. અને જે આત્મામાં પરમાત્માનો વાસ રહેલો છે તે જ શ્રદ્ધા છે.

દરેક વ્યક્તિ પોતાનું જીવન સફળતાપુર્વક પસાર કરે છે આ સફળતા પાછળનું એકમાત્ર કારણ જે તે વ્યક્તિનો આત્મવિશ્વાસ હોય છે. વિશ્વાસથી માણસ પોતે જે ઈરછે તે સફળતાપુર્વક મેળવી શકે છે પરંતુ આ સફળતા પાછળ તેણે મહેનત કરવી આવશ્યક છે. અમુક વ્યક્તિઓ એવી હોય છે કે તે પોતાનામાં વધારે પડતો આત્મવિશ્વાસ રાખે છે એટલે તે મહેનત કરતી નથી અંતે તેને નિષ્ફળતા મળે છે અંગ્રેજીમાં કહેવાય છે ને કે Confident is best for us, but overconfident is bed for us”

તેથી દરેક વ્યક્તિએ પોતાનામા આત્મવિશ્વાસ રાખવો જ જોઈએ જેનાથી પોતે પોતાના ધારેલા કાર્યો તેમજ જીવનમાં નક્કી કરેલા ઉદ્દેશો તેઓ સફળતાપુર્વક હાંસલ કરી શકે છે કોઈ સફળ વ્યક્તિએ લખ્યું છે કે Nothing is impossible in this word because impossible tells us that I am possible”

આત્મવિશ્વાસને કારણે વિદ્યાર્થીઓ પોતાની પરીક્ષામાં સફળતા મેળવે ડોક્ટર તેના દર્દી પોતાના સાજા થવામાં સફળતા મેળવે, વકીલ તેના કેસમાં સફળતા મેળવે, એક શિક્ષક પોતાની ફરજ બજાવવામાં સફળતા મેળવે, એક માતા પોતાના બાળકની કાળજી લેવામાં તથા ઉછેરવામાં ધારી સફળતા મેળવી શકે છે આ તમામ ઉદાહરણમાં સફળતા પાછળ જે તે વ્યક્તિના આત્મવિશ્વાસ છે જે તે કાર્ય કરવા માટે દરેક વ્યક્તિ એ મહેનત લગન તેમજ તેના તન, મન, ધન સમર્પણ કરીને સફળતા પ્રાપ્ત કરે છે

આમ વિશ્વાસનું મહત્વ દરેકના જીવનમાં સમાન છે તેજ વિશ્વાસની સાથે દરેક સફળ વ્યક્તિઓ પોતાની સફળતા મેળવીને પોતાનું જીવન સાર્થક કરે છે.

વિચાર વિના શીખવું તે મહેનત બરબાદ કર્યા જેવું છે.

માનવઅધિકાર પખવાડિયાની ઉજવણી

વૈશ્વિક સ્તરે ૨૫ નવેમ્બર થી ૧૦ ડિસેમ્બર સુધી માનવ અધિકાર પખવાડિયુ દર વર્ષે ઉજવવામાં આવે છે. જેના ભાગ રૂપે સંસ્થા દર વર્ષે જાગૃતિ કાર્યક્રમો તથા કાર્યશાળાઓ યોજે છે. આ વર્ષે ભૂણહત્યા, બહેનોના આરોગ્ય અને સલામતી સહિતના વિષયો પર તા. ૬/૧૨/૧૪ના રોજ વિવિધ સમુદાયની એસએસકેકે સાથે સંકળાયેલી ૫૦ જેટલી યુવતીઓ સાથે કાર્યશાળા યોજાઈ.

કાર્યક્રમની શરૂઆત વિજયાબેન કુંકવાવ દ્વારા સામુહિક પ્રાર્થના, સંસ્થાનો પરિચય અને કાર્યક્રમની રૂપરેખાથી કરવામાં આવી. તમામ સહભાગીઓએ પોતાનો પરિચય આપ્યા બાદ સંસ્થાના

ડાયરેક્ટર શ્રી ધીરુભાઈ વાગડીયાએ માનવ અધિકારો વિશે તેમજ માનવ અધિકાર પખવાડિયાની ઉજવણી અંગે ઉડાણ પુર્વક સમજ આપી. શ્રી રિંકલ મકવાણાએ અંધશ્રદ્ધા, અજ્ઞાનતા, બાળકી પ્રત્યેનું અલગ વલણ તેમજ રૂઢિચુસ્તતાનાં કારણે ભૂણ હત્યા થાય છે આવુ ન થાય તે માટે લોકોમાં ભેદભાવ વગરની એક હકારાત્મક સમજ ઉભી કરવી પડશે તેમ જણાવ્યુ હતુ. સંસ્થાના ફીલ્ડ ફેસિલિટેટર શ્રી નવલીકા પટોળીયાએ એકતા અને સમાનતાની ભાવના વિશે માહિતી આપી હતી. દિકરો હોય કે દિકરી બંનેને સમાન હક્ક મળવો જોઈએ તેમ જણાવ્યુ હતું.

આરોગ્ય વિજ્ઞાનના નિષ્ણાંત શ્રી બીપીનભાઈ જોષીએ કુપોષણને લઈ જણાવ્યુ કે નવી પેઢીમાં આચર કુચર ખાવાનું અને ડાયટીંગ કરવાનો કેઝ વધ્યો છે જેના કારણે લાંબા ગાળે સ્વાસ્થ્યને ખુબજ મોટુ નુકશાન થાય છે. સ્ત્રીઓમાં લોહીનાં ટકાનું પ્રમાણ જે નોર્મલ રીતે ૧૨% થી ૧૫ % હોવુ જોઈએ તેના

આજસથી કટાઈ જવા કરતાં મહેનતથી ઘસાઈ જવું વધુ સારૂ છે.

કરતા ઓછું જેવા મળે છે. આથી આવી સ્ત્રીને જો ગર્ભ રહે તો વિકાસ પામતા ભ્રૂણને પણ પુરતું પોષણ મળતું નથી અને આવનાર પેઢી પણ કુપોષિત અને અશક્ત જન્મે છે આવું ન થાય તે માટે સમતોલ આહાર લેવો હળવી કસરતો અને યોગ કરવા તેમજ લોહતત્વ અને કેલ્શીયમ મળે તેવો ખોરાક લેવો. તરૂણીઓમાં હોર્મોન્સનને કારણે થતા માનસીક અને શારીરિક ફેરફારો તેમજ ગર્ભધારણની પ્રક્રિયા વિશે પણ સમજ આપી હતી.

સામાજિક કાર્યકરશ્રી દીપા ચૌહાણે સ્ત્રી સશક્તીકરણ અને સ્વબચાવ અંગે માહિતી આપતા જણાવ્યું કે આપણી આવડતો કેળવાશે તો ચોક્કસ સમાજમાં માનભર્યું સ્થાન પ્રાપ્ત થશે. પુરુષ પ્રધાન આ સામાજિક વ્યવસ્થા સ્ત્રીઓનું સન્માન જાળવશે તો ચોક્કસ બાળકીઓનું પ્રમાણ જળવાશે.

પોલીસ વિભાગના કાઉન્સેલરશ્રી પારૂલ મહિડાએ પૃથ્વી પર ધીમે ધીમે સ્ત્રીઓની સંખ્યા ઘટતી જાય છે. જે ખુબ જ જોખમ છે. પુરુષ પ્રધાન દેશમાં સ્ત્રીઓ પુરુષ સમોવડી બને તો આ ઘટતી સંખ્યાનું નિયમન થઈ શકે તેમ જણાવ્યું હતું. તેમજ સ્ત્રી સલામતિના ઉપાયોની ચર્ચા કરી હતી.

સમાપન કરતા શ્રી પાયલ ધાનાણીએ બધા સહભાગીઓ પાસે આગામી સમયમાં પોતપોતાના વિસ્તારમાં કરવાની કામગીરીનું આયોજન કરાવી મહેમાનો અને કાર્યક્રમમાં ભાગ લેનાર તરૂણીઓનો આભાર માન્યો હતો.

માનવ અધિકાર પબ્લિકિયોની ઉજવણી નિમિત્તે આ પબ્લિકિયો દરમિયાન મહિલા મીટીંગો તથા એકલનારી બહેનો સાથે વ્યક્તિગત સંપર્ક તથા વાર્તાલાપ યોજવામાં આવ્યા હતા.

બાળકોને ઘડવાનું કામ મહાન અને પવિત્ર છે.

Happy Birthday

1	Dayabhai Patel	01-01-1940
2	Muljibhai Bagada	06-01-1969
3	Pankaj Makavana	06-01-1983
4	Komal Joshi	19-01-1986
5	Gordhan Vaghela	20-01-1983
6	Ashvin Barad	24-01-1991
7	Vasharam Solanki	26-01-1991

Engage on this month

3-4	LAMP review and visit of LEP classis by AIF representatives
4-6	Training Workshops on Organizational, Technical & Commercial Aspects of Agri-Business in PUNE

6	Girl Child protection, security and health workshop with adolescent girls under Celebration of human rights fortnight
9	Health camp at Nana Samadhiyala for agriculture farm labours.
10	HIV/AIDS workshop at Bilakhia College of Arts, Vanda
11-12	Review and field visit of drinking water and sanitation project by CSPC and WASMO team.
14	Staff training and team Meeting
23	Training on producer organisation for AKRSP staff and its farmers
24	Meeting on Mango Mission 2015 at Koba

માહિતી અધિકાર હેલ્પલાઈન : ૯૯૨૪૦૮૫૦૦૦

Printed, published and edited by Hardik Dhirajlal Vagadia on behalf of Educational & Social Welfare Centre, Published from Tapak Karyalay, 26-Omnagar-3, Hanumanpara Road, Amreli and printed at Geeta Graphics, F-1 Sahjanand market, Station road, Amreli.

Post Reg. No. Amreli/091/2012-14
Valid Upto 31/12/2014

RNI No. GUJGUJ/1999/01521
Date Of Issue 1st of month

Book -Post, Printed Matter

ટપક કાર્યાલય :

શિક્ષણ અને સમાજ કલ્યાણ કેન્દ્ર,
૨૬,ઓમનગર(૩), હનુમાનપરા રોડ,
ગોકુલ પાર્ક સામે, અમરેલી-૩૬૫ ૬૦૧.

Tel/Fax : 02792-223525

E-mail : tapak@sskkamreli.org website: www.sskkamreli.org

સારા વિચાર માનવીને સજ્જન બનાવે છે.